

998. La premsa de l'oli

cast. *pressa*
fr. *presse*
it. *torchio*

Q 1082

SIGNES

- primera resposta
- segona resposta
- vegueu INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA
- sense resposta
- ∅ no es coneix el referent

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

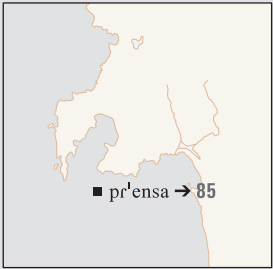
Incloem en aquest mapa noms de parts de la premsa, llevat del dels “esportins”, que tenen un mapa propi, on eventualment indiquem si són de la premsa de l’oli o de la del vi (vg. mapa 969. Els *esportins*).

- 12 ■ Mot en relació: [əl tɔrn də ləz ul'iβəs]
16 ■ Parts: [b̥arə ðə f'eru] amb un [kəɾɣ,əl gr'əs]
25 ■ Part: [ku'lumne]
26 ■ Parts: [kəɾɣ'əl] de fusta, que baixa; [nəw], fixa; [kuɟ'eros] ‘dues barres verticals de fusta’; [nək], a baix; [plat]
31 ■ Part: [ʼaβrə]
41 Parts: [ʼaβrə], [m'ələs]
42 ■ Parts: [kust'ełəs], de ferro rodó on van els cofins; [kəð'eə]; [kəɾɣ'əl]; [klət]
44 ■ Parts: un [ʼaβrə] o [b'əzɪt], un [ɟəw], un [b'asi], dues [p'eðrəs], un [dip'əzɪt] amb aigua i foc per a escalfar-la; l'oli colava així més de pressa
46 ■ Mot en relació: [k'iwməs] ‘sacs de cànem, trenats a mà, on posaven la pasta de l’oliva després de molta i, ajudats d’aigua calenta, la trepitjaven’
48 Parts: [ruð'eɪ], [kən,ə ðə f'eru]
52 No usaven premsa, sinó una [k'iwmə], xarxes amb les olives moltes que posaven dins un safareig on recollien l’oli que anava surant
54 ■ Parts: [munt'ans], que aguanten la premsa; [nəw] f. ‘barra de fusta, per a estrènyer’
57 Parts: [b'arə], [tɔrn], [kəɾɣ'əl]
58 ■ Aquestes premses són [m,ez əsp,esəs kə ləz ðəl β'i | l'əli ə ðə surt'i l pər ɛntɾəm,ɪdɟ də l əsp'art]
59 ■ Parts: [plat], [git'arə], [kəð'ełs]
65 Parts: [ʼaβrə m'estra]; [fəm'ełəs], per a pitjar
66 ■ Parts: quatre [b'iəs], [k'iwrə], [kəɾɣ'əl]
69 ■ Parts: [k'iwrə] ‘pes que s’hi posava’, [k'urə], [p'esəs], [kur'ons]
73 ■ Primer treuen [u b'ə] amb la [b'iɣə] de fusta, que té una pedra a l’extrem anomenada [u kint'a], que pesa prop de vint quintars
74 ■ Ho posaven dins [sə tɾəm'udɟə], després [ən sə b'isti] i després [s əspurtinəd'o]; “[əs kint'a] feia es pes damunt [sə b'iɣə]”
80 ■ MORE
81 ■ Part: [əsp'iɣə]
82 □ Té un forat o [traw], per on passa una [əsp'iɣə], amb [r'əsɟəs] o [g'iəs]
83 ■ Els [kuɟ'ins] es posen damunt [s əsəntəd'o], després “li amollen sa [ɟ'asənə] i la peça grossa, [əs kis'ə]” i l’oli va a un clot, [sə f'onə]
84 □ Part: [kəðə'ət]
85 ■ Parts: [lu kuɟ'al] ‘la cuixera’; [lu b'əŋk] ‘la pitjadora’; [lu bazam'ent] ‘l’escudella de la premsa’; [tin'eł] ‘pica “a pla d’en terra”, al costat de la premsa d’oli, per a recollir el líquid premsat’
93 Mot en relació: [karay,plə ðe simf'i]
95 Mots en relació: [f,ustez əŋkrok'ades], [pal'əŋkəs], [s'oye]
100 ■ Vg. il. 1818 i 1819, V
101 ■ De fusta llarga; tenia una pedra grossa, [la k'iwrə], que feia de contrapès
102 ■ Part: [siɟant'es] ‘barres de la premsa’
106 ■ Parts: los [matr'asos], la [k'iwrə]
108 ■ De [mad'era]
112 ■ De fusta
113 ■ Part: [k'iwrə] ‘pedra molt pesada que anava dins un buit, a terra’
115 ■ Parts: [kaβes'al], [ʼaβre]
117 ■ Parts: [karay'əl], “barres” per a fer rodar el [karay'əl]; vg. il. 1820-1823, V
118 ■ Parts: [tɔrn], que [an,əβe n una p,ədɾe yr'ose]; [pən]; [ʼalbɾe]; [dep,əzɪd de l 'əli]; [b'ares]
119 ■ Mot en relació: [lo p'ew] ‘oliva posada a la premsa amb els esportins’, [j,a ten'im lo p,ew par'at]
120 ■ Classes: [de karay'əl], [de β'arə]; parts: [siɟant'ens] ‘bigues’, [karay'əl], [k'iwrə]
121 ■ Parts: [sesant'ens] ‘quatre bigues’, [k'iwrə]
122 ■ Classe: [de pal'əŋka]
123 ■ Parts: [k'iwrə], [tɔrn]; mot en relació: [lo p'ew]
124 ■ Classe: [pr,ensa ðe fusta]; parts: [karay'əla] ‘barra de fusta en forma de cargol, per a fer pujar i baixar la premsa’; [karay'əl]; [k'iwrə] ‘pedra’; [p'ila], on es ficava l’oli
125 ■ Parts: [karay'əl], [k'iwrə]
126 ■ Part: sis [b'ares]

- 128 ■ Part: [ɟin] ‘travessera de fusta’
129 ■ Part: [aspəð'ełes]
130 ■ Classe: de [rom'ana]; part: [k'iwrə] ‘pes de pedra’
131 Parts: [b'iɣə], [m,ɪtʃə k'iwrə], [espað'ełes]
132 ■ Part: [k'iwrə] ‘pedra’
133 ■ Parts: [seti'al] o [siti'al], [bar'əts], [karay'əl], [b'arə]
134 ■ Part: [k'iwrə] ‘pedra que fa de pes i contrapès’
135 ■ Parts de la “premsa de barra”: [karay'əl], [p'isto], [bol'an], [tʃuklað'o]; parts de la “premsa de giny”: [b'iyes] ‘tres [an ,uŋ kost'at] i tres [a l 'atre]’, [k'iwrə], [kontrap'es]
137 ■ Part: [k'iwrə]
138 Part: [b'iɣə]

- 139 ■ Parts: [pjaw], [b'iɣə]
140 ■ Parts de la premsa antiga: [d,oz βar'əts], [setj'al], [karay'əl], [fem'ełə], [perm'əla] o [plat], [man,i,lez ðel karay'əl], [bol'an], [ambarað'o], [k'ərdə] o [g'umena], [b'ara]; parts de la premsa moderna: [kw,atre βar'əts], [um b'əŋk], [fem'ełə], [b'omba]
141 ■ Parts: [plat]; [kəɾβ'ata], a la [sol'era]
143 ■ Parts: quatre [b'ares], [karay'əl], [bol'an], [perm'əla] ‘tapa de la premsa’
145 ■ Parts: [plat], [karay'əl], [truɟz'etə], [ambarað'o], [perm'əla], [pil'ans], [askuð'ełə], [ambar'at], [sost'ens], [pal'əŋka], [ʼəβre], [aŋgraβasj'o]
147 ■ Part: [b'arə]
148 ■ Parts: [plat], [kap], [b'ares] □ ‘premsa de barra’; part: [k'iwrə] ‘pedra que fa contrapès’
150 ■ Part: [b'ara]
151 ■ Parts: [karay'əl], [truɟz'eta] ‘contrapès del caragol’, [k'iwrə] ‘contrapès de dues o tres tones’, [aŋɟ'ɪn] ‘barra amb contrapès per a premsar’, [ʼəβre], [seɟ,ən 'əβre]

- 152 ■ Parts: [la kuβert'ora], [pil'ons], [pl,ad de la pr,ensa], [bov'et] ‘torn per a rodar’, [b'ara] o [k'iwrə] □ És el mateix que la [pr,ensa ðe β'ara]
158 ■ Mot en relació: [bals'eta] ‘lloc on va a parar l’oli sortint de la premsa’
159 ■ Parts: [b'ara], [pl'antʃa]
160 ■ Part: [d,os karay'ols]
161 ■ Parts: [b,ara ðe prens'ar], [karay'əl]; mot en relació: [p'asta]
162 ■ Segons l’inf., és igual que la del vi
165 ■ Part: [b'ara]
166 ■ De fusta, amb uns fusos que relligaven un tronc rodatori; al mig posaven els [boɟ'eros] d’espart plens de pasta, premien i sortia l’oli
168 Té un [eɟɟ] i una [bas'eta] de pedra
171 ■ Mot en relació: [asti'ka'or]
172 ■ “De madera”; parts: [pl,əɟ ðe l asport'i], [var'oma] ‘corda’

0 50 km
Escala 1: 1.500.000